

פרשת קרח

מדה כנגד מדה עם משה רבינו ! (טז, ז)

רב לכם בני לוי (טז, ז)

בגמ' בסוטה : א"ר לוי ברב בישר ברב בישרוהו, ברב בישר רב לכם בני לוי, ברב בישרוהו רב לך אל תוסף דבר אלי וכו', עכ"ל.

תמוה מאוד מה הקשר בין זה לזה, ומה חטא משה במה שאמר להם "רב לכם בני לוי" ? הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל לנודע בספריו הרבים (כמנין - שלמה) בספרו "אמרי שפר" פותח הרב במשל : עשיר הרוצה לנסוע מרחקים ובמקום סכנה במטרה להרוויח ממון, בוא יבוא האומר למה לך לגווע מרחקים במקום סכנה ולהתיגע כל כך, הרי יש לך כבר די והותר, אכן במציאות שכזו שייכת השאלה. אך אם היה עני ואין פרנסתו מצויה יפה עושה שמייגע עצמו וטורח עבור פרנסתו. ברם, אם אנו רואים באחד ההולך לגנוב לגזול, בין עני ובין עשיר אסורה הגניבה והגזילה.

כמו"כ הצדיק שרודף אחר מצוות ומעש"ט היתכן לומר לו די לך במצוות ומעשים טובים שעשית בימי חיך, ומדוע אתה רודף אחריהם, שהרי אוהב מצוות לא ישבע מצוות ובוז יבוזו לאומר. מעתה, חטאו של משה היה בכך, הכהנים מצווים במצוות רבות שאין בלווים ובישראלים "הזר הקרב יומת". הרי שקרח ועדתו היו רוצים בכהונה בתוספת מצוות, היה למשה להשיב להם בפשטות אתם הלוויים, עליכם נאסר העבודה במקדש, כאיסור גזילה וגניבה. אך משה השיב "רב לכם המעט כי הבדיל ה' אלוקי ישראל אתכם ובקשתם גם כהונה" משמע מדבריו יש כבר בידכם מצוות רבות תסתפקו בהם, ומדוע תבקשו גם כהונה. וזה אינו, כי רוצים הם לקיים מצוות נוספות התלויות בכהונה. לכך נענש משה מדה כנגד מדה.

כפי שאיתא בגמרא סוטה : מפני מה ביקש משה ליכנס לארץ וכי לאכול מפריה הוא צריך ? אלא כדי לקיים המצוות התלויות בארץ. והנה מי לנו גדול ממשה רעיא מהימנא שכבר קיים כל התורה כולה, א"כ מה השיב לו הקב"ה "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" משמע, די כבר בקיום המצוות. הרי אוהב מצוות כמשה רבינו לא ישבע מצוות, וכך היה לו להקב"ה להשיב לכאורה : אסור לך ליכנס לארץ כיון שנגזרה הגזירה שלא תכנס בעקבות חטא מי מריבה. אלא השיב לו הקב"ה 'רב לך' משום סיבה אחת, בישר ברב - לבני קרח אמר "רב לכם בני לוי" ואין לכם לבקש עוד מצוות, ברב בישרוהו "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" מדה כנגד מדה.

מקור: ויתענגו מטובך